

РЕШЕНИЕ

№ 7328

гр. София, 02.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 21 състав, в публично заседание на 17.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Красимира Проданова

при участието на секретаря Кристина Петрова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **6971** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и следващите от АПК, във връзка с чл.

1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба от Т. Д. П. от [населено място], с правно основание чл.

1, ал. 1 от ЗОДОВ срещу Столична община, с която се претендира от съда да осъди ответника да заплати на ищеца обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за периода от м. февруари 2018 г. до датата на подаване на исковата молба – 1.2.2021 г., в размер на 10 000 лева, причинени в резултат на незаконосъобразни бездействия и отказ на служители на ответника да прави разходи за поддържане на общите части на [жилищен адрес] в район „Искър“, [жк], където живее. Ищецът твърди, че общинската администрация на район „Искър“ при СО отказва да прави разходи за саниране, като бездействието се изразява в отказ или забавяне да се постави на първо или на друго избираемо място в списъка за саниране на сгради на територията на община „Искър“, [жилищен адрес] така че да бъде саниран.

Претендира се присъждането на посочената сума, както и разноските по делото.

В съдебно заседание ищецът Т. Д. П. не се явява и не се представлява.

Ответната страна – Столична община, чрез процесуалния си представител адв. В. Р. и в представени писмени бележки, взема становище за неоснователност на иска.

Претендира разноски.

Прокурорът от СГП дава заключението за неоснователност и недоказаност на исковата молба.

Съдът като взе предвид доводите на страните, събрани по делото писмени

доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Не се спори по делото, че от 30.09.2011 г. ищецът е собственик на жилище в район „Искър“ на Столична община [жк], [жилищен адрес]0, в което е живял в процесния период. В този блок общината разполага с 39 общински жилища от общо 114. В бл. 4 общинските жилища са 33 броя от общо 114; а в бл. 6 – 72 броя са общинските апартаменти.

Претендират се причинени вреди от умишлено бездействие, изразяващо се в отказ или забавяне да бъде поставен [жилищен адрес] находящ се в [жк], в [населено място] на първо място (или на избираемо такова) в списъка за саниране на сгради на територията на СО - Искър.

Направено е възражение за изтекла погасителна давност от ответника.

В хода на съдебното дирене е разпитан в качеството на свидетел И. Ц. – кмет на СО – Искър. В дадените от него показания заявява, че е Кмет на район „Искър“, Столична община, от 2012 г. Познава ищеца, но не лично, а по повод редовно подавани от него молби и жалби в районната администрация и нееднократно водени дела. Не отговаря за санирането. В общината няма някой, който да отговаря за санирането, тъй като собствеността е смесена. Имало е национална програма за саниране на жилищни сгради, като там сдружението на собствениците подава съответните изискуеми по програмата документи. Имало 12 блока, санирани от общината, но пак по тази национална програма. Общината е партньор в целия процес и на етажните собственици, които са подали съответните изискуеми по програмата документи, за да им се допусне саниране. Самото кандидатстване по програмата е от собствениците като заявленията се подават в общината, за да се провери дали са изпълнени условията по програмата – чеклист, като след това се изпращат до Българска банка за развитие и до съответните институции. Единствено проверяват за съответствие на необходимите документи. Принципът по програмата бил на първия подал и с обработени документи да се санира. Ако се подаде коректно заявление, с всички изискуеми по програмата документи, общината няма пречка да подаде тези документи нататък по реда като процесът е много дълъг. Имали контакт с немалка част от собствениците в тези сгради, както и с домоуправителите. По негови спомени специално за бл. 5 е имало неточност и те били върнати с писмо да бъдат добавени. Щом не се е стигнало до саниране, не са добавени. Общината не разрешава саниране, а е партньор в процеса, проверява дали са приложени необходимият брой документи, изискуеми по програмата.

Съдът кредитира дадените от свидетеля показания като достоверни и допринасящи за изясняване на обективната истина по делото.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Искът е ПРОЦЕСУАЛНО ДОПУСТИМ, тъй като е предявен от активно легитимирано лице срещу юридическото лице на административния орган, от чиито незаконосъобразни действия и бездействия се претендират вредите. По същество е НЕОСНОВАТЕЛЕН.

Основателността на иск с правно основание чл. 1, ал. 1 ЗОДОВ предполага установяването на кумулативното наличие на следните предпоставки:

1. незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред;
2. вреда;

3. причинна връзка между незаконосъобразния акт, действие или бездействие и вредата.

Не подлежи на установяване виновно поведение на ответника, тъй като отговорността на държавата и общините е обективна.

В тежест на ищеца /чл. 154, ал.1 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК/ е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявените от него искове, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявените искове обуславя тяхната неоснователност.

Относно наличието на твърдяното незаконосъобразно бездействие на общината, съдът съобрази следното:

Ищецът поддържа бездействие на Столична община, изразяващо се в отказ или забавяне да постави [жилищен адрес] находящ се в [жк], в [населено място] на първо място (или на избираемо такова) в списъка за саниране на сгради на територията на СО - Искър. Следва да се направи анализ и преценка дали е това бездействие, респ. дали е законосъобразно.

Не се изложени твърдения и не бяха събрани доказателства и/или документи, от които да се направи извод за оспорване законността на въпросното класиране за осъществяване на саниране на жилища, които се намират на територията на Столична община - район „Искър“. Възражението в депозираната ИМ се изразява в несъгласието на ищеца с цялостната фактическа обстановка. От съдържанието на същата може да се направи и извод за липса на съдействие, не от страна на ответника, а по-скоро от други собственици в етажната собственост, които не са оказали необходимото съдействие при провеждане на процедурата за кандидатстване за извършване на саниране на въпросната сграда. Не са представени и документи, от които да се направи извод за възможността на ищеца да окаже такова съдействие - пълномощно, решение на компетентен орган на етажната собственост и т.н. Въз основа на събрания доказателствен материал не може да бъде изведен извод, че липсата на класиране на предно място /или избираемо такова/, което да даде право на въпросната сграда да бъде санирана, се дължи на ответника по делото, респективно негово бездействие.

Видно от приетите с ПМС № 18 от 2015 г. Методически указания по Програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради Столична Общината е следвало да отговаря за организацията на цялостното техническо и финансово администриране на програмата на своята територия. Следва да се обърне внимание, че никъде в инструкциите не са предвидени и/или посочени правомощия на общината да класира или да отказва предно или избираемо класиране на подалите заявления сдружения на собственици сгради.

Съдът намира, че неправилно исковата претенция е насочена срещу Столична община, а не към собствениците, които не са оказали необходимото съдействие. Възможност за ангажиране отговорността на общината за незаконосъобразни фактически действия или бездействия орган, част от администрацията ѝ, се предпоставя от упражняването на правото на искова защита в съответствие с изискванията на чл. 127 ГПК. В исковото производство пасивната процесуална легитимация се определя от ищеца, а не от съда, като последният не разполага с правомощието да го замени с друг вместо посочения от ищеца. В производствата по чл. 203 и сл. АПК съдът не следва да конституира служебно страните в процеса. В този

смисъл и преценката кой е длъжник по претенцията за обезвреда е въпрос по съществуването на спора, като липсата ѝ прави исковата претенция на ищеца спрямо посочения от него ответник неоснователна /виж Определение № 3143 по адм. дело № 1263/2010 г. на ВАС, IV отделение, Решение по гр. дело № 47/2010 г., ВКС, постановено по чл. 290 ГПК/.

Липсва първият от елементите на фактическия състав на деликтната по съдържанието си отговорност на държавата - противоправно бездействие при изпълнение на административна дейност на Столична община и/или на заместник кмета на СО - район „Искър“. Защита по чл. 1 от ЗОДОВ във връзка с чл. 203-207 от АПК може да се получи в хипотезите, при които се претендират вреди в резултат на незаконосъобразни актове, действия или бездействия на органи и длъжностни лица, принадлежащи към държавната или общинската администрация. Фактическо бездействие по смисъла на чл. 256 и чл. 257 АПК е налице, когато извършването на конкретно фактическо действие от административен орган е дължимо пряко от закона или друг нормативен акт.

Никъде в закона не е предвидено задължение за административния орган да класира на първо или на избираемо място определена сграда, която не отговаря на определени изисквания, условия или собствениците в нея не оказват необходимото съдействие на съответния орган, необходими за провеждането на законосъобразна процедура по подбор на участниците, подали заявление, респективно определяне на крайно класиране. Резултати от класиране на кандидати за саниране, чиято законосъобразност не е оспорена, респ. не е отменена, не следва да се счита за незаконосъобразно действие, което би могло да причини така претендираните от ищеца вреди.

В цитираните по-горе Методически указания, са предвидени конкретните условия за допустимост, на които кандидатстващите сгради е следвало да отговарят. Съответната община е имала задължение да създаде механизъм за контрол и гарантиране на изпълнението на посочените условия за стопанските обекти, както и за изпълнение на условията на схемата за минимална помощ, респ. условия за заплащане (събиране) на разходите, когато това е приложимо. Общината не е имала възможност да одобри финансирането на сграда, която не е представила, респ. не е изпълнила необходимите условия, съгласно Методическите указания. Само_СС, подали заявление, съдържащо пълния изискуем пакет от документи, и отговарящи на изискванията на програмата, ще получат положителна оценка. Сдружения на собствениците, чиито заявления не са получили положителна оценка, също е следвало бъдат уведомени писмено за причините, поради които не са одобрени. Допускало се и повторно подаване на заявление в рамките на програмата, като единственото ограничение е било, това да стане преди обявяване изчерпването на ресурса за финансова помощ.

Не се събраха доказателства, въз основа на които да бъде направен извод, че администрацията на СО - район „Искър“ не е изпълнила своите правомощия, свързани със задължението за цялостно администриране на дейностите по програмата. Видно от показанията на св. Ц. (Кмет на СО - район „Искър“), в района са получили финансиране 12 бр. сгради, които са изпълнили всички необходими условия, респ. представили са всички необходими за това документи. Нелогично и лишена от всякаква житейска логика са твърденията на ищеца, че посочената в ИМ сграда е следвало да бъде класирана на първо или избираемо място, без да отговаря на условията, предвидени в цитираните Методически указания.

Не е установена и твърдяната неимуществена вреда. Неимуществените вреди /болки и страдания/ подлежат на доказване и не се презумират от съда. Съдът определя по справедливост само размера на обезщетението за неимуществени вреди, но след като същото бъде доказано по надлежния ред, което в настоящото производство не бе сторено. Активните действия на ищеца за намиране на разрешение на проблема и изразяването на активна гражданска позиция не може да се цени като неимуществена увреда. Не са представени доказателства, които да дадат информация за здравословното му състояние, както преди началото на месец февруари 2016 година, така и към момента на подаване на исковата молба. Не са представени и доказателства, които да обосноват твърдените неимуществени вреди (възмущение и гняв, трайни многогодишни морални болки и страдания) да са причинени от деликтно поведение на конкретни служители или длъжностни лица на СО, чрез бездействие, изразяващо се в описаните в исковата молба отказ или забавяне да класира процесната сграда на първо или на избираемо място в подбора на сгради за саниране.

Съдът намира за недоказано наличието на причинна връзка между деянието и посоченият в ИМ вредоносен резултат. Ищецът твърди, че с твърдяното бездействие, ответникът не е изпълнил конкретно задължение да класира бл. 5 на посочените от него позиции. Налице е информация за наличие на конфликт, страна по който е ищеца. Не е ясно как твърдяното „бездействие” е в състояние и/или действително е причинило твърдените неимуществени вреди на ищеца. Съгласно константната и задължителна съдебна практика причинно-следствената връзка не се предполага, а следва да се докаже, което по настоящото дело не е сторено.

Съгласно чл. 17 ЗОС и чл. 231 ЗЗД, поддържането и текущите ремонти /древните поправки, отнасящи се до повреди, които се дължат на обикновено употребление/ на имотите - общинска собственост, отдадени под наем, се извършват от наемателите; като по принцип основните ремонти се извършват за сметка на собственика, ако не е уговорено друго. Също така, съгласно чл. 6, ал.1, т.9 ЗУЕС, собствениците са длъжни да заплащат разходите за ремонт, реконструкция, преустройство и обновяване на общите части на сградата, подмяна на общи инсталации или оборудване и вноските, определени за фонд "Ремонт и обновяване", съразмерно с притежаваните идеални части; както и да заплащат разходите за управлението и поддържането на общите части на сградата. При отдаване под наем на общинско жилище, съгласно чл. 22, ал.1 от Наредбата за реда и условията за управление и разпореждане с общински жилища на територията на Столична община, кметът на района сключва писмен договор за наем (по образец, съгласно Приложение № 5), в който се определят: правата и задълженията на наемателя и наемодателя; включително относно поддържането на жилището (текущи и основни ремонти) и други условия по наемното правоотношение; като в договора-образец, съгласно Приложение № 5, е предвидено изрично, че наемателят се задължава да извършва всички текущи и основни ремонти на жилището за своя сметка. Дори предвид горното да се счете, че задължението да заплаща разходите за поддръжка на общите части в етажната собственост е за Столична община, това задължение не е в качеството ѝ на орган на власт, а като собственик на общинските жилища в тази етажна собственост. Съответно представените по делото писма, от които ищецът също твърди, че са му причинени неимуществени вреди, не представляват индивидуални административни актове по смисъла на чл. 21 АПК /нищожни според ищеца/, а съдържат становище на собственик на жилища в етажната собственост относно претендирани от него суми за

разноски по управлението и поддържането ѝ и етажната собственост е могла и може да предяви претенциите си срещу него по гражданско правен ред. В тази връзка съдът намира, че не се установява първата предпоставка по чл. 1, ал.1 ЗОДОВ за уважаване на предявения иск – незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административен орган.

В тежест на ищеца /чл. 154, ал.1 от ГПК, вр. чл. 144 от АПК/ е да проведе пълно и главно доказване на всички елементи от фактическия състав на предявените от него искове, а на съда - да приеме за ненастъпили тези правни последици, чийто юридически факт е останал недоказан. Липсата на който и да е от елементите на фактическия състав на предявените искове обуславя тяхната неоснователност.

За пълнота съдът ще обсъди и направеното от ответника възражение за погасяване на претендираните вземания въз основа на изтекла погасителна давност. Давността е институт на материалното право и не засяга субективното право, чиято защита се търси в процеса, а касае само правото на иск. Давността не се прилага служебно, може да бъде прекъсвана или спирана и затова основателността на възражението на длъжника за давност подлежи на установяване в процеса, както и останалите правнорелевантни факти и обстоятелства. Погасителната давност е институт на материалното и процесуалното право, представляваща изтичането на предвидения в закона период от време, през който субектът на правото (вземането) бездейства и не го упражнява. Съответно с изтичането на давността и при направено възражение от насрещната страна вземането се погасява, респективно предявеният иск следва да се отхвърли като неоснователен поради изтичането на давностния срок. Нормата на чл. 203, ал.2 от АПК предвижда за неуредените въпроси за имуществената отговорност да се прилагат разпоредбите на ЗОДОВ за вреди. В ЗОДОВ обаче не се урежда въпроса за погасителната давност и в частност началният момент, от който същата започва да тече, както и давностния срок за погасяване на правото да се търси обезщетение от държавата за причинени вреди от имуществен или неимуществен характер. Съгласно § 1 от ЗР на ЗОДОВ за неуредените въпроси в закона се прилагат разпоредбите на гражданските и трудови закони. Следователно приложение следва да намерят разпоредбите на Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), уреждащ института на погасителната давност. Съгласно чл. 120 от ЗЗД съдът не прилага давността служебно.

Направеното възражение съдът намира за **неоснователно**. Съгласно чл. 110 от ЗЗД, с изтичането на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок. Съгласно т. 4 от Тълкувателно решение № 3 от 22.4.2005 г. на ВКС по т.гр.д. № 3/2004 г., ОСГК, при незаконни фактически действия или бездействия на администрацията вземането за обезщетение за вреди става изискуемо от момента на тяхното преустановяване. От този момент съгласно цитираното тълкувателно решение би следвало да започне да тече погасителната давност за тези вземания. Така, в най-добрия случай, давностния срок за насочването на настоящата претенция би следвало да е изтекъл в началото на месец февруари 2021 г. Настоящото производство е образувано на 1.2.2021 г. пред СРС, поради което съдът намира, че този давностен срок не е изтекъл преди иницирирането на настоящото производство.

Предвид горното съдът намира, че не са налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника. Предявеният иск е недоказан както по основание, така и по размер и поради тази причина следва да бъде изцяло отхвърлен.

При този изход на спора искането на ответника за заплащане на възнаграждение за процесуален представител е основателно, като ищецът ще следва да заплати на ответника адвокатско възнаграждение в размер на 996,00 /деветстотин деветдесет и шест/ лева.

Така мотивиран и на основание чл. 235 от ГПК във вр. с чл.203, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, 21 състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ иска на Т. Д. П. от [населено място] срещу Столична община за обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди за периода от м. февруари 2018 г. до датата на подаване на исковата молба – 1.2.2021 г., в размер на 10 000 лева, причинени в резултат на незаконосъобразни бездействия и отказ на служители на ответника да прави разходи за саниране и поддържане на общите части на [жилищен адрес] в район „Искър“, [жк].

ОСЪЖДА Т. Д. П. от [населено място] да заплати на Столична община съдебни разноски в размер на 996,00 /деветстотин деветдесет и шест/ лева.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: